

การศึกษาเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของนักศึกษาคณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

STUDENTS' ATTITUDE TOWARD THAI MUSIC SUBJECT, FACULTY OF
ART EDUCATION, BUNIDIT PATTANASILPA INSTITUTE

ผู้วิจัย

กิตติ อัทธภาพล¹

Kitti Atthaphol

กรรมการควบคุม

ดร. สุวพร ตั้งสมวรพงษ์²

รศ.ดร. อัจฉรา วัฒนานรงค์³

Advospr Committee

Dr. Suwaporn Tungsomworapongs

Assoc.Prof.Dr. Achara Wattananarong

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของนักศึกษา คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จำแนกตามเพศ ชั้นปี แขนงวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ เป็นนักศึกษา สถาบันบัณฑิต พัฒนศิลป์ ระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1-5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จากคณะศิลปศึกษา จำนวน 111 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของไลเคอร์ท เกี่ยวกับเจตคติต่อวิชาดนตรีไทย ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว และการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ

ผลการวิจัย พบว่า

1. นักศึกษามีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยรวมอยู่ในระดับดี
2. นักศึกษาชายและนักศึกษานักศึกษามีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน
3. นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีแตกต่างกันมีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยแตกต่างจากนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และนักศึกษาชั้นปีที่ 5
4. นักศึกษาที่ศึกษาในแขนงวิชาต่างกัน มีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน
5. นักศึกษาที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์โดยรวมไม่แตกต่างกัน

¹นิสิตระดับมหาบัณฑิต สาขาการอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

²อาจารย์ประจำสาขาวิชาการอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

³อาจารย์ประจำสาขาวิชาการอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำสำคัญ : เจตคติ, วิชาดนตรีไทย, คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ABSTRACTS

This research is aimed at studying and comparing students' attitudes toward Thai music subject, Faculty of Art Education Bundit Pattanasilpa Institute, classified by gender, years and fields of study including grade point averages. One hundred and eleven year 1-5 undergraduate students studying at Faculty of Art Education, Bundit Pattanasilpa Institute, in the 2nd semester of the 2009 academic year were randomly selected as the sampling group. The instrument used for data collection was five-point Likert rating scale questionnaires on students' attitude toward Thai music subject with the reliability of 0.97. Means, standard deviation, t-test and one way analysis of variance were statistically used for data analysis.

The research findings revealed that :

1. The students express their attitudes toward Thai music subject at a good level.
2. Both male and female students showed no significant differences in their attitudes toward Thai music subject of Bundit Pattanasilpa Institute.
3. The students with different years of study showed significant differences in their attitudes toward Thai music subject of Bundit Pattanasilpa Institute at the .05 level. The 4th year students' attitudes toward Thai music subject

were significantly different from those of the 3rd and the 5th year students.

4. The students with different fields of study showed no significant differences in their attitudes toward Thai music subject of Bundit Pattanasilpa Institute.

5. The students with different grade point averages showed no significant differences in their attitudes toward Thai music subject of Bundit Pattanasilpa Institute.

Keywords : Attitude, Toward thai, Music subject,

บทนำ

ประเทศไทยจะมั่นคงได้นั้นบุคคลจะต้องสามารถดำรงความเป็นชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว โดยเฉพาะการจรรโลงไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรม ดังพระบรมราชโองการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ ในพระราชพิธีพระราชทานปริญญาบัตรและอนุปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยศิลปากร เมื่อวันที่ 12 ตุลาคม พ.ศ. 2537 ณ มหาวิทยาลัยศิลปากร รัชกาลที่ 9 ทรงมีพระราชดำริว่า “งานด้านการศึกษาศิลปวัฒนธรรมนั้นคืองานสร้างสรรค์ความเจริญทางปัญญาและจิตใจ ซึ่งเป็นต้นเหตุแห่งองค์ประกอบที่ขาดไม่ได้ของความเจริญด้านอื่นๆ ทั้งหมด และเป็นปัจจัยที่จะช่วยให้เรารักษาและดำรงความเป็นไทยไว้สืบไป” (พระบรมราชโองการ. 2537 : ออนไลน์)

ดนตรีเป็นศาสตร์แขนงหนึ่งซึ่งแสดงออกในรูปแบบของศิลปะด้านภาษาที่มนุษย์สัมผัสได้ทางเสียง ให้ความบันเทิง กล่อมเกลาจิตใจมนุษย์ ดนตรียังเป็นศิลปะอันบริสุทธิ์ที่เกิดขึ้นด้วยมือมนุษย์ มนุษย์ทุกชาติทุกภาษาได้ประดิษฐ์คิดค้นทั้งเครื่องดนตรี มีเพลง ดนตรีเป็นของตัวเอง จากอดีตสู่ปัจจุบันไม่ว่าจะเกิด แก่

เจ็บ ตาย หรือภาวะใดๆ คนตรีมีความผูกพันและรับใช้สังคมมนุษย์ตั้งแต่สามัญชนจนถึงสถาบันพระมหากษัตริย์ มีการอนุรักษ์สืบทอดและพัฒนามาโดยลำดับ จนกลายเป็นเอกลักษณ์ทางศิลปวัฒนธรรม ประจำชาติในที่สุด

การศึกษาวิชาดนตรีไทยถือเป็นทางเลือกหนึ่งในการเลือกเรียนสายอาชีพ ซึ่งจะช่วยให้คนในสังคมได้ตระหนักถึงความเป็นไทยและการสืบสานศิลปวัฒนธรรมไทย วิชาดนตรีไทยมีส่วนสำคัญในการสร้างเสริม จรรโลง และกล่อมเกลาจิตใจของเยาวชนให้เป็นบัณฑิตที่พร้อมด้วยการพัฒนาในทุกๆ ด้าน อันได้แก่สติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกาย และจิตใจ เพื่อเป็นกำลังที่สำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไปดังที่ อานันท์ นาคคง (2540 : 9) กล่าวว่า การศึกษาวิชาดนตรีไทยช่วยหล่อหลอมกล่อมเกลาจิตใจก่อเกิดความเจริญทางสติปัญญา ส่งเสริมการพัฒนา มีความคิดสร้างสรรค์อย่างเป็นระบบ สร้างความภูมิใจ ตระหนักต่อความเป็นไทย ส่งเสริมความเจริญและความเข้มแข็งของสังคม ในวงการศึกษาก่อเกิดสถาบันการเรียนการสอนดนตรีไทยภาคีรัฐหลายแห่งที่ทำการสอน การศึกษาวิจัย การประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้ทางด้านดนตรี เกิดปริญญาทางดนตรีและผลิตบุคลากรทางดนตรีมารับใช้สังคมหลากหลายระดับ ซึ่งสอดคล้องกับบุญช่วย โสวัตร และคณะ (2539:คำนำ) ที่กล่าวว่า ดนตรีไทยจัดเป็นศิลปะซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งในการยกระดับจิตใจมนุษย์ให้พ้นสภาพจากความเป็นอานาทรชน ดนตรีไทยนั้นเป็นศิลปกรรมประเภทหนึ่งที่คู่กับความเป็นไทย มีความงามและความสมบูรณ์ในตัวเอง ซึ่งดนตรีไทยเป็นส่วนหนึ่งของการหล่อหลอมกล่อมเกลาจิตใจของมนุษย์และเป็นสิ่งที่ส่งเสริมพัฒนาการทำให้จิตใจเกิดความสงบ ซึ่งจะก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในด้านอื่นๆ อีกต่อไป การศึกษา

ดนตรีไทยจะช่วยให้เกิดทักษะและมีทัศนคติที่ดีต่อดนตรีไทยเนื่องจาก ดนตรีไทยสามารถช่วยทำให้เกิดการผ่อนคลายทางจิตใจได้ นอกจากนี้ณัฐ สุทธิจิตต์ (2547:92) ได้กล่าวว่า วิชาดนตรีไทยยังคงเป็นศาสตร์ที่สร้างสรรค์และผลิตครูที่มีความรู้ความสามารถในการสั่งสอน ถ่ายทอดสาระความรู้ด้านดนตรีให้กับเด็กและเยาวชนของชาติ ให้รู้เห็น เข้าใจ ชาบซึ้ง และรักวัฒนธรรมอันสูงค่าของชาติไทยที่บรรพบุรุษได้สร้างสรรค์ขึ้นมารวมทั้งการอนุรักษ์และพัฒนาให้ดนตรีเป็นมรดกสู่อนุชนรุ่นหลังต่อไป

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาระดับปริญญาตรีด้านช่างศิลป์ นาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ ทั้งไทยและสากล เป็นสถาบันการศึกษาด้านศิลปะที่มุ่งสร้างสรรค์ศาสตร์แห่งศิลป์ ผลิตบัณฑิตให้มีความเป็นเลิศทางศิลปะควบคู่คุณธรรม เพื่ออนุรักษ์และสืบสานศิลปวัฒนธรรมของชาติ มีภารกิจต้องปฏิบัติ คือ

1. ด้านการผลิตบัณฑิต คือบัณฑิตจะต้องมีความรู้คู่คุณธรรม รอบรู้งานศิลปะด้านช่างศิลป์ นาฏศิลป์ และดุริยางคศิลป์ เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการอนุรักษ์ พัฒนา และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม อันเป็นมรดกล้ำค่าของชาติ
2. ด้านการวิจัย มุ่งส่งเสริมและพัฒนากิจการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนการสอน เน้นการพัฒนาองค์ความรู้และการพัฒนาต้นแบบ
3. ด้านบริการสังคม มุ่งให้บริการวิชาการแก่สังคมด้วยการเผยแพร่ความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมทั้งในด้านช่างศิลป์ นาฏศิลป์ และ ดุริยางคศิลป์ เพื่อพัฒนาจิตใจของประชาชนให้รักและชื่นชมในความงามของศิลปะ โดยจัดกระบวนการเรียนการสอนให้สัมพันธ์กับ

การบริการวิชาการสังคม และจัดกิจกรรมบริการ
วิชาการแก่สังคม

4. ด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มุ่งปลูกฝัง
เสริมสร้างให้ผู้เรียน มีความซาบซึ้ง และเห็นคุณค่าของ
ศิลปวัฒนธรรม ซึ่งภารกิจดังกล่าวตอบสนอง
วัตถุประสงค์ของสถาบันฯ ในการ ผลิตบัณฑิตที่มี
ความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญในงานศิลปกรรม
นาฏศิลป์ และดุริยางคศิลป์ นำไปสู่อาชีพทางศิลปกรรม
ศิลป์ ครุศิลป์ นักวิชาการศิลปะและนักบริหาร
วิชาชีพ มีจริยธรรม คุณธรรม และเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ
สามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อ
พัฒนาการเรียนการสอน สนับสนุนงานการศึกษา
ค้นคว้าวิจัย และประยุกต์ใช้ความรู้ให้สอดคล้องกับการ
เปลี่ยนแปลง และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เพื่อ
ความเป็นเลิศในทางวิชาการศิลปะ และเพื่อให้ความ
ร่วมมือและบริการสังคมทางด้านวิชาศิลปะสาขาต่างๆ
อันจะยังประโยชน์แก่สังคมและประเทศชาติ (สถาบัน
บัณฑิตพัฒนศิลป์. 2549 : 2)

ดังนั้นสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ต้องตระหนัก
ในเรื่องการเรียนดนตรีไทยของนักศึกษาซึ่งเป็นการ
อนุรักษ์ ทำนุบำรุง อนุรักษ์ และสืบทอดศิลปวัฒนธรรม
อันเป็นเอกลักษณ์ของชาติ ปลูกจิตสำนึกให้นักศึกษามี
ความรัก มีความศรัทธา ในวิชาดนตรีไทย มีเจตคติที่ดี
ต่อการเรียนดนตรีไทย มีความพร้อมที่จะออกไป
ประกอบอาชีพ พัฒนาการศึกษาด้านดนตรีไทยให้
คงอยู่ และสืบทอดศิลปวัฒนธรรมที่ดั่งงาม เพื่อเป็น
กำลังสำคัญในการพัฒนาด้านศิลปวัฒนธรรมของชาติ
ต่อไป ดนตรีไทยเป็นวิชาที่นักศึกษาเลือกศึกษาต่อในส
ถาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จากการสัมภาษณ์ พบว่า
นักศึกษาที่เข้ามาศึกษาในสถาบันฯ มีพื้นฐานความถนัด
ความสามารถด้านดนตรีไทยไม่เท่ากัน เช่น นักศึกษา
บางกลุ่ม มีวงดนตรีอยู่ที่บ้าน ครอบครัวของนักศึกษา

สามารถเล่นดนตรีได้ทุกคน จึงมีประสบการณ์ทาง
ดนตรีไทยสูงกว่านักศึกษากลุ่มที่เข้ามาศึกษาเพราะ
บิดา มารดาชอบ ญาติแนะนำ หรือกลุ่มที่มีพื้นฐานด้าน
ดนตรีไทยน้อย หรือไม่รู้จะศึกษาต่อที่ใด และตนเองก็
ไม่มีความสนใจในดนตรีไทยเท่าที่ควร จึงส่งผลให้
นักศึกษามีเจตคติต่อการเรียนดนตรีไทยไม่ดีเท่าที่ควร

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจ
ศึกษาเกี่ยวกับเจตคติต่อวิชาดนตรีไทย ของนักศึกษา
คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ อันจะเป็น
ประโยชน์ต่อสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์และผู้เกี่ยวข้อง
เพื่อนำผลการวิจัยเป็นแนวทางในการพิจารณาปรับปรุง
แก้ไข กำหนด วางแผนในการรับนักศึกษา พัฒนาการ
เรียนการสอน ตลอดจนการจัดกิจกรรม เพื่อเสริมสร้าง
เจตคติที่ดีของนักศึกษาที่มีต่อวิชาดนตรีไทย ให้ความ
รัก มีความศรัทธาในอาชีพและพัฒนาให้นักศึกษาให้มี
คุณภาพทางด้านดนตรีไทย

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ มีความมุ่งหมาย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาเจตคติต่อวิชาดนตรีไทย ของ
นักศึกษา คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
2. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาดนตรีไทย
ของนักศึกษา จำแนกตาม เพศ ชั้นปี แขนงวิชา และ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ
นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่
1-5 ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ภาคเรียนที่ 2 ปี
การศึกษา 2552 คณะศิลปศึกษา จำนวน 111 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับเกี่ยวกับเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของนักศึกษา คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์โดยมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ .97

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการศึกษาเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของนักศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ สรุปได้ดังนี้

1. นักศึกษามีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของสถาบันบัณฑิตศิลป์ อยู่ในระดับดี
2. นักศึกษาชายและนักศึกษานหญิงมีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ไม่แตกต่างกัน
3. นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีแตกต่างกันมีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยแตกต่างจากนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และนักศึกษาชั้นปีที่ 5
4. นักศึกษาที่ศึกษาในแขนงวิชาต่างกัน มีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ไม่แตกต่างกัน
5. นักศึกษาที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

การศึกษาเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตศิลป์ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากผลการศึกษาเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตศิลป์ โดยรวมอยู่ในระดับดี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถาบันฯจัดการศึกษาในด้านที่เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมของชาติ เช่น การเรียนด้านดนตรีไทย มุ่งส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้ ความสามารถ มีความเชี่ยวชาญในด้าน ดุริยางคศิลป์ มีความเป็นเลิศในทางวิชาการศิลปะ มีจริยธรรม คุณธรรม สามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประยุกต์ใช้ความรู้ ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ให้ความร่วมมือและบริการสังคมทางด้านดนตรีไทย มีประสบการณ์ในการบรรเลงดนตรีไทย เป็นการอนุรักษ์ สืบสาน ส่งเสริมและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของชาติ ฝึกประสบการณ์ทางวิชาชีพ ใช้ความรู้ความสามารถหารายได้พิเศษระหว่างเรียนได้ นอกจากนี้ธรรมชาติของการเรียนศิลปะจะช่วยหล่อหลอมเกลาจิตใจให้เป็นคนอ่อนโยน อ่อนน้อม ถ่อมตน มีบุคลิกภาพที่ดี มีความเชื่อมั่น กล้าแสดงออก รู้จักยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นเพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเอง การมีส่วนร่วมขององค์กรภาครัฐ เอกชน และสื่อต่างๆ ได้ตระหนักถึงคุณค่าของดนตรีไทย จึงจัดกิจกรรมเผยแพร่ ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมทางดนตรีไทย ทำให้นักศึกษาได้รับความรู้ ประสบการณ์ต่างๆ มองเห็นคุณค่าของการเรียนดนตรีไทย จึงมีเจตคติที่ดีต่อวิชาดนตรีไทย ดังที่ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2528 : 24) กล่าวว่า การเรียนการสอนศิลปะไม่ควรยึดมั่นอยู่กับปัญหา รูปแบบ หรือวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่งที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุง แก้ไข ควรเลือกใช้หลายๆ วิธี เพื่อให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันอยู่เสมอ ไม่ว่าผู้สอนจะใช้วิธีสอนแบบใดก็ตามผู้เรียนควรจะมีโอกาสแสดงออกได้อย่างอิสระ ทั้งทางด้านความคิดและการปฏิบัติเพื่อส่งเสริมให้มีการพัฒนาการรอบตัว นอกจากนี้ธรรมชาติของการเรียน

ศิลปะจะช่วยกล่อมเกลาคิดใจให้เป็นผู้มีความอ่อนโยน อีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บงกช ประทีปช่วง (2547 : 67) ที่ศึกษาทัศนคติของนักศึกษาต่อการเรียนดนตรีไทย วิชาดนตรีศึกษาสถาบันราชภัฏใน กรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ชอบและมีใจรักในด้านวัฒนธรรมทางด้านดนตรีไทย การเรียนดนตรีไทยถือเป็นการส่งเสริมและทะนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม ประจำชาติ เมื่อนักศึกษาได้รับการคัดเลือกให้แสดงในงานต่างๆ ถือว่าเป็นประสบการณ์อันดี รู้สึกภาคภูมิใจที่สามารถใช้ความรู้ ความสามารถหา รายได้พิเศษระหว่างเรียนได้

2. นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง เมื่อเข้ามาศึกษาต่อด้านดนตรีไทย นักศึกษาทุกคนมีความมุ่งมั่น ทุ่มเทในการเรียนดนตรีไทย ค้นคว้าหาความรู้ทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติ ฝึกฝนตนเองให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีทักษะด้านดนตรีไทย มีการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านดนตรีไทยซึ่งกันและกันในกลุ่ม เพื่อพัฒนาตนเองให้เป็นนักดนตรีที่ดีและเป็นที่ยอมรับของสังคม มีการจัดกิจกรรมการบรรเลงดนตรีไทยร่วมกันในงานต่างๆ ของสถาบัน นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงต่างก็ได้รับเลือกให้เข้าร่วมกิจกรรมการบรรเลงดนตรีไทยทั้งภายในและภายนอกของสถาบันอย่างเท่าเทียมกัน ได้รับความรู้และประสบการณ์จากการบรรเลงร่วมกัน จึงส่งผลให้นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของสถาบันบัณฑิต พัฒนศิลป์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่ง มนตรี ตราโมท (2540 : 53-54) กล่าวว่า นักดนตรีที่ดีควรมีความพยายามฝึกฝนตนเอง ทั้งทางฝีมือและความรู้ มีความตั้งใจจริงทั้งในเวลา

เรียนและเวลาบรรเลง กล่าวหาญในเวลาบรรเลง รื่นเรใจ อยู่เสมอ มีมารยาท รู้จักกาลเทศะ หน้าที่ทั้งในการ บรรเลงและการปฏิบัติตน มีความตรงต่อเวลา มีความสามัคคี มีความอดทนในการเรียน การปฏิบัติงาน และ อภัยในสิ่งซึ่งไม่ถูกต้อง มีน้ำใจเป็นนักกีฬา ไม่ว่าจะเป็ การถกเถียงกันด้วยวิชาการก็ดี หรือในการประชันขัน แข่งก็ดี ต้องแยกเอาอารมณ์นั้นไว้ต่างหาก ต้องอุทิศตน ในการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ห่อถอย ผู้ที่กำลังศึกษาก็ต้อง ศึกษาด้วยความตั้งใจ การศึกษาวิชาดนตรีไทยใน สถาบันอุดมศึกษา เป็นการ ศึกษาดนตรีไทยเพื่อการ เตรียมพร้อมสำหรับการไปประกอบอาชีพครู หรือ ศิลปินในระดับที่เหมาะสมต่อไป นอกจากการเรียน ทางด้านทฤษฎีและปฏิบัติแล้ว ผู้เรียนต้องคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์วิชาการที่เกี่ยวข้องของรู้จักจำแนกความเป็น เหตุผล ความเป็นเหตุเป็นผลในเชิงวิชาการในวิชาซีพ อย่างเหมาะสมด้วย ส่วน สุรางค์ โค้วตระกูล (2533 : 106) ได้กล่าวถึงความแตกต่างระหว่างเพศว่าเป็นสิ่งที่ สังคมคาดหวังไว้ แต่ความแตกต่างจริงมีน้อยมาก อาจารย์ผู้สอนควรคิดว่า นักศึกษาชายและนักศึกษา หญิง มีความรู้ความสามารถเท่ากัน และที่สำคัญไม่ควรคาดหวังว่า เพศใดเพศหนึ่งจะมีความสามารถโดดเด่นกว่ากัน นอกจากนี้ สำเนา ขจรศิลป์ (2538 : 78-80) ยังกล่าวว่า การที่นักศึกษา ได้รับอิทธิพลจากการอยู่ใน สภาพแวดล้อมที่มีลักษณะเดียวกัน ย่อมส่งผลต่อ ความคิด ค่านิยม ความเชื่อ และพฤติกรรมของ นักศึกษา ซึ่งนักศึกษาได้พยายามปรับตัวให้สอดคล้อง กับสภาพแวดล้อม และบริบทของสถาบันการศึกษา จึง ทำให้นักศึกษามีทัศนคติหรือความคิดที่คล้ายกัน ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ พงณิชา จันทร์ศิริ (2552 : 110) ที่ศึกษาเรื่องทัศนคติต่อการเรียนดนตรีไทยและ นาฏศิลป์ไทยของนักศึกษาสาขาวิชาดุริยางค์ไทยและ นาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย

เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พบว่า นักศึกษาชายและ นักศึกษาหญิงมีทัศนคติที่ไม่แตกต่างกัน

3. นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีแตกต่างกันมีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่านักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 4 มีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยโดยรวมแตกต่างกับนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 3 และ 5 ส่วนคนอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากมาจากนักศึกษาที่เรียนในระดับชั้นปีที่ 3 มีประสบการณ์ในการเรียนดนตรีไทยมา ระยะเวลาหนึ่ง ต้องการพัฒนาศักยภาพและความสามารถด้านดนตรีไทยอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของทุกคน จึงมีความมุ่งมั่น พยายามหาความรู้ใหม่ๆ อยู่เสมอ มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านดนตรีกันในกลุ่ม มีความรักและศรัทธาในวิชาดนตรีไทย ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 5 อยู่ในสถาบันมานาน เป็นปีสุดท้ายที่ใกล้จะสำเร็จการศึกษา มีประสบการณ์และวุฒิภาวะมากกว่า มีความเป็นตัวของตัวเองสูง มีการทำงานเป็นทีม แสดงความคิดเห็นกันในกลุ่ม มีความรักและศรัทธาในวิชาดนตรีไทย มีการทบทวนความรู้ด้านดนตรีไทย อยู่เสมอ เพื่อเตรียมตัวออกฝึกสอนวิชาดนตรีไทยในสถาบันต่างๆ ที่สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์จัดส่งไป เป็นการฝึกประสบการณ์จริง นอกจากนี้ยังต้องเตรียมตัวเพื่อสอบจบการศึกษา ทำให้มีความเอาใจใส่ในการเรียนเพิ่มมากขึ้น เกิดความรู้สึกที่ดีต่อการเรียนทำให้สามารถพัฒนาความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทยให้แตกฉาน พร้อมทั้งจะออกไปประกอบอาชีพเป็นครูสอน ดนตรีไทยที่ดีได้ ในขณะที่นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีความเคยชินกับระบบการเรียนการสอน วิชาดนตรีไทยในสถาบันของตนเอง จึงส่งผลให้นักศึกษาไม่ค่อยสนใจในกิจกรรมการเรียน การสอนวิชาดนตรีไทยเท่าที่ควร

ส่วนใหญ่มักจะให้ความสนใจเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัว เช่น การหารายได้พิเศษระหว่างเรียน ดังที่ ทองเรียน อมรัชกุล (2525 : 39) กล่าวว่า นักศึกษาชั้น ปีที่ 3 จะมีวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของตนเองเป็นเอกลักษณ์เฉพาะในลักษณะที่สูงมาก และมีความคิดเห็นแตกแยกกัน ออกไปน้อยมาก กล่าวคือ มีความคิดเห็นไปในแนวทางเดียวกันเป็นส่วนใหญ่ มีค่านิยมคล้ายคลึงกัน และทุกคนมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ซึ่งกันและกัน และได้กล่าวถึงนิสิตชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า ว่า นิสิตชั้นปีที่ 4 และสูงกว่ามีแนวโน้ม ที่จะหันเหความสนใจออกไปจากมหาวิทยาลัย ไม่สนใจวัฒนธรรมและความเป็นอยู่ ส่วนใหญ่จะสนใจเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งชีวิตภายหลังการสำเร็จการศึกษา จากมหาวิทยาลัยในระดับปริญญาตรีไปแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พจณิศา จันทร์ศิริ (2552: 110) ทัศนคติต่อการเรียนดนตรีไทยและนาฏศิลป์ไทยของนักศึกษาศาขาศึกษาดุริยางค์ไทยและนาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พบว่า นักศึกษาที่อยู่ในชั้นปีต่างกันมีทัศนคติต่อการเรียนดนตรีไทยและนาฏศิลป์ไทยแตกต่างกัน

4. นักศึกษาที่ศึกษาในแขนงวิชาต่างกัน มีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากนักศึกษาที่เรียนในแขนงวิชาดนตรีไทยและแขนงวิชาคีตศิลป์ไทย นักศึกษาต้องศึกษาทฤษฎีควบคู่กับการเรียนปฏิบัติของแต่ละแขนงวิชาที่นักศึกษาเลือกจนชำนาญ โดยผู้เรียนต้องเรียนรู้จากครูผู้สอนจนมีความรู้ความสามารถในระดับหนึ่ง ผู้เรียนสามารถเพิ่มเติมลักษณะการปฏิบัติเครื่องดนตรีให้เป็นเอกลักษณ์ของตนเองในเพลงต่างๆ เพื่อให้เกิดความไพเราะมากขึ้น

นอกจากนี้นักศึกษาต้องสามารถปฏิบัติเครื่องดนตรีชนิดอื่นๆ ที่นอกเหนือจากเครื่องดนตรีที่ตนเองศึกษาอยู่ มีการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้และการปฏิบัติระหว่างแขนงวิชา กล่าวคือนักศึกษาที่เรียนแขนงวิชาคีตศิลป์ไทยมาฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรีไทย และนักศึกษาแขนงวิชาดนตรีไทยมาฝึกปฏิบัติขับร้องเพลงไทย ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ สามารถบรรเลงและขับร้องดนตรีไทยร่วมกันได้เป็นอย่างดี มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และประสบการณ์ต่างๆ ระหว่างผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อดนตรีไทย ดังที่ ไพฑูรย์ สีนลาร์ตน (2524 : 49) กล่าวว่า การเรียนการสอนเป็นเรื่องของปฏิสัมพันธ์ระหว่าง คนกับคน เป็นเรื่องของการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความรู้ และทักษะซึ่งกันและกัน ผู้ที่มีความรู้มากย่อมจะมีโอกาสให้มากกว่าผู้ที่มีความรู้น้อย แต่ผู้ที่มีความรู้น้อยก็ย่อมมีโอกาส ให้ได้เช่นกัน ทำให้บรรยากาศของการเรียนเป็นบรรยากาศของการช่วยเหลือ ร่วมมือ เห็นอกเห็นใจ และเคารพซึ่งกันและกันซึ่งสอดคล้องกับ บงกช ประทีปช่วง (2547 : 67) ที่ศึกษาทัศนะของนักศึกษาต่อการเรียนดนตรีไทย โปรแกรมวิชาดนตรีศึกษา สถาบันราชภัฏในกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาสาขาวิชาเอกแตกต่างกัน มีทัศนะต่อการเรียนดนตรีไทยไม่แตกต่างกัน

5. นักศึกษาที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากวิชาดนตรีไทยเป็นวิชาที่ต้องใช้ความสามารถ อันเกิดจากการได้รับการฝึกทักษะการปฏิบัติจนเกิดความชำนาญ ตามความถนัดของแต่ละบุคคลเป็นหลัก แม้ นักศึกษาจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่แตกต่างกันก็ตาม แต่นักศึกษาส่วนใหญ่ก็มีความสนใจ ทุ่มเทเวลา

ในการฝึกฝนตนเอง มีใจรักในการเรียนวิชาดนตรีไทย จึงไม่ส่งผลให้นักศึกษามี เจตคติต่อวิชาดนตรีไทยแตกต่างกัน ดังที่ อภรณ์ และจตุรงค์ มนตรีศาสตร์ (2525 : 56) กล่าวว่า การฝึกหัดนาฏศิลป์และดนตรีถ้าต้องการบรรลุความสำเร็จด้วยดี สามารถแสดงได้ถูกต้องตามแบบแผนจริง ต้องใช้ระยะเวลายาวนาน และต้องเป็นผู้มีนิสัยรักวิชาการด้านนี้อย่างจริงจังเท่านั้น เพราะต้องอดทนต่อการฝึกฝน แม้ไม่ค่อยฉลาด แต่ถ้ามีความเคารพเชื่อฟังครูและขยันหมั่นเพียรฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอ ก็จะเป็นนักแสดงที่ดีได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบงกช ประทีปช่วง (2547 : 69) ที่ศึกษาทัศนะของนักศึกษาต่อการเรียนดนตรีไทย โปรแกรมวิชาดนตรีศึกษา สถาบันราชภัฏในกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีทัศนะต่อการเรียนดนตรีไทยไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่องเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของนักศึกษาคณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พบว่า นักศึกษามีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยอยู่ในระดับดี เพื่อให้ นักศึกษา มีเจตคติที่ดีมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่า สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ และผู้ที่เกี่ยวข้องควร ให้ความสำคัญ ทุ่มเทเวลาให้กับ การศึกษา คำนคว้า วิจัยเพื่อนำไปใช้กับการเรียน การสอนให้ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ควรมีการปรับปรุงหลักสูตร และโครงสร้างแผนการเรียนให้ผู้เรียนได้รับเทคนิควิทยาการที่ทันสมัยเหมาะสมและสอดคล้องกับวิชาดนตรีไทย และให้เหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน ตลอดจนพัฒนากิจกรรมต่างๆ เพื่อกระตุ้น และปลุกจิตสำนึกให้นักศึกษา มีความรัก มีความศรัทธาในวิชาดนตรีไทย มีนโยบายและวางแผนงานที่ชัดเจนในการสนับสนุนให้นักศึกษามีประสิทธิภาพ มี

ศักยภาพทางด้านดนตรีไทย มีเจตคติที่ดีต่อการเรียน ดนตรีไทย ซึ่งเป็นศิลปวัฒนธรรมประจำชาติ ให้นักศึกษามีความพร้อมที่จะออกไปประกอบอาชีพ พัฒนาการศึกษาด้านดนตรีไทยให้คงอยู่ และสืบทอด ศิลปวัฒนธรรมที่ดั่งงามต่อไป หน่วยงานในภาครัฐและ ภาคเอกชนที่จัดการเรียนการสอนด้านดนตรีไทย ควร ให้ความสำคัญในเนื้อหาวิชาดนตรีไทยและจัดกิจกรรม

เพื่อให้นักศึกษา เยาวชน และผู้ที่สนใจเข้าใจใน เนื้อหาวิชาและหลักสูตรด้านการเรียนการสอนทางด้าน วัฒนธรรมดนตรีไทย ซึ่งจะส่งผลให้เยาวชน และ นักศึกษาเกิดความรัก ความสนใจ และเห็นความสำคัญ ในการเรียนดนตรีไทยมากขึ้น เพื่อเป็นกำลังสำคัญใน การพัฒนาด้านศิลปวัฒนธรรมของชาติต่อไป

บรรณานุกรม

- ทองเรียน อมรัชกุล. (2525). **การบริหารกิจการนิสิต : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ: จงเจริญการพิมพ์.
- บงกช ประทีปช่วง. (2547). **ทัศนะของนักศึกษาต่อการเรียนดนตรีไทย โปรแกรมวิชาดนตรีไทยศึกษา สถาบันราชภัฏในกรุงเทพมหานคร**. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พระบรมราชาวิท. (2537). **พระราชพิธีพระราชทานปริญญาบัตรและอนุปริญญาบัตรของ มหาวิทยาลัยศิลปากร**. สืบค้นเมื่อ 15 สิงหาคม 2551. จาก <http://www.yoopapeang.th.gs.2551>.
- พจณิชา จันทรศิริ. (2552). **ทัศนะต่อการเรียนดนตรีไทยและนาฏศิลป์ไทยของนักศึกษาสาขาวิชาดุริยางค์ไทย และนาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี**. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. (2524). **หลักและวิธีการสอนระดับอุดมศึกษา**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- มนตรี ตราโมท. (2540). **คำบรรยายวิชาดุริยางคศาสตร์ไทย**. กรุงเทพฯ: ศิลปะสนองการพิมพ์.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2528). **ศิลปะเป็นความจำเป็นพื้นฐานของชีวิตเอกสารการสัมมนาศิลปะเสริมสร้างชีวิตให้มี คุณภาพ**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. เอกสารโรเนียว.
- สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์. (2549). **คู่มือนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2549**. กรุงเทพฯ: นุชการพิมพ์ จำกัด.
- สุรางค์ ใคว์ตระกูล. (2533). **จิตวิทยาการศึกษา**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำเนาวิ ขจรศิลป์. (2538). **มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 2 : การพัฒนานักศึกษา**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.
- อานันท์ นาคคง. (2540). **คำบูชาครุมนตรี ตราโมท และคำบูชาตำราดนตรีฉบับแรกของแผ่นดินไทย**. ดุริยางคศาสตร์ไทย ภาควิชาการ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: มติชน.
- อาภรณ์ มนตรีศาสตร์ และจาดุรงค์ มนตรีศาสตร์. (2525). **นาฏศิลป์เพื่อการศึกษาเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ: อุดมศึกษาเอกชน.